

İmzasız sənətkar - Müəllim

Azərbaycan
Respublikasının
Medianın İnkişafı
Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "elmi-kütləvi, mədəni-maarif, təhsil proqramlarının hazırlanması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

"Həyatda ən gözəl möcüzə kiçik ikən yaxşı bir müəlliminin olmasıdır" deyib bir yazar. Bütün liderlər, sərkərdələr öz bacarığı və uğurları üçün həmişə müəlliminə minnətdar olub. "Müəllim yeganə sənətkardır ki, əsərinin üzərində adı yazılır" deyən Atatürk həm də cəmiyyətlərin sivilizasiya səviyyəsinin onların müəllimlərdən verdiyi dəyərlə ölçüldüyünü deyirdi.

İstanbulu fəth edən Fateh Sultan Mehmet şəhərə girəndə ona uzadılan güllərin əsl sahibinin özü yox, müəllimi olduğunu deyir. "Mən İstanbulun fəthinə deyil, mənə onu fəth edəcək qədər yaxşı yetişdirən müəllimim Ağşəmsəddinlə eyni zamanda yaşadığıma sevinirəm" deyib.

Xəstələri sağaltmağa çalışan həkimlər, dəmirə-metala həyat verən mühəndislər, hər addımında uğurlu olan iş adamları, ədalətli idarəçilər, müzəffər komandirlər, analar, atalar hamısı müəllimin əsəridir. "Mənə bir hərf öyrədən 40 il qulu olaram" deyən Həzrəti Əli, "dünyada hər şeyə dəyər biçmək olar, amma müəllim əməyinə heç vaxt dəyər biçməyəcək" deyən Sokrat, "müəllim əbədiyyətə hakim olan insandır. Onların təsir qüvvəsinin harda bitəcəyini heç vaxt bilmək olmaz" deyən Henri Adams, "yer üzündə əmin-amanlığı təmin edəcək səhrli çubuq anaların və müəllimlərin əlindədir" deyən Əflatun, "ən çox müəllimə diqqət yetirməliyik, dedikləri ilə dünya yaradırlar. Müəllim yaxşı olarsa, öz cəmiyyətini xilas edər" deyən İlber Ortaylı və daha nə qədər aydın da o əsərlərdəndir.

Həyat yalnız düz yoldan ibarət deyil, kələ-kötür, dolambac, eniş-yoxuşu olan yollar da çıxır önümü- zə. Buzi çətin yol şəraitinə müəllim hazırlayır. Müəllimi yaxşı olan yolun maneələrinə və iqlim şəraitinə hazır və davamlı olacaq. Hamımız

onlardan nümunə götürmüşük, hələ də götürürük. Bizə görə müəllim səhsiz olur, büdrəmir, çəşmir, yanılmır. Müəllim cəmiyyətin ümumi əxlaq qaydalarına əməl edən, gözəl əxlaqi ilə nümunə göstərən olur. O həmişə səbrli, sevgi dolu və səxavətlidir.

Müəllim təvazökardır. O, səmi- mi ünsiyyət qura biləcəyiniz və məsuldar söhbət edə biləcəyiniz birisidir. Onun söhbəti dəyərlidir, hər cümləsindən fayda götürəcəyik. O boş-boş danışmaz, hər şeyi deməz, yersiz dinməz. Düzgün və sərrast danışır, yerində dediyi sözləri bıçaqdan itidir.

Müəllimin dersi əslində sinfə girmədən əvvəl başlayır. Geyimi, salamlama tərz, ünsiyyəti, gündəlik davranış və hərəkətləri ilə hər addımda dərs verir əslində. Övladlarımız da onları örnək götürmürmü sizcə? Çox olub evdə müəllimini yamsılayıb özündən kiçik bacı-qardaşına dərs öyrədənimiz. Müəllim də özünün müşahidə edildiyini, nümunə götürüldüyünü, təqlid edildiyinin fərqi vardır. Beləliklə, o, seçimlərinə daha çox diqqət yetirir, nümunə olduqlarına daha yaxşı nümunə ola bilmək üçün. Müəllim şəxsiyyətinə, sənətinə xələl gətirəcək, nüfuzunu aşağı salacaq vəziyyətlərdən uzaqdır, o öz çəkisini, yerini və dəyərini anlayır.

Bizim idealımızdakı müəllim

çirkin vərdişlərdən uzaq olub həmişə. Müəllimi yalan danışan, kobud danışan görməmişik biz. Təkəb- bürdən, təmtəraqdan çəkinən görmüşük. Müəllim dəyərdir, yaxşılığın insan formasıdır, hörmətdir, əxlaqdır, təvazödür, doğruluqdur. Dünyada yaxşı 3 insan varsa, biri müəllimdir. Müəllim hamının güvəndiyi və hörmət etdiyi insan bilmişik tarixən. Ona olan bu güvəni, hörməti sui-istifadə etmədiyini görmüşük.

Amma... Bəzən edirlər. Sadaldığımız bütün gözəl xüsusiyyətlər bizim cəmiyyətin ilahiləşdirdiyi, ideallaşdırdığı müəllim obrazıdır. Biz hamımız o cür müəllim görmək istəyirik, bəzimiz şanslıyıq, görüb, bəzimiz isə Müəllimlər Günündə, 8 Martda hədiyyə verə bilmədiyimiz üçün xor görülmüşük o

müəllimlər tərəfindən. Üstünlük- lərdən, hökmlərdən istifadə edən müəllimlərin var olduğunu siz də bilirsiniz, mən də. Necə deyiblər? "Ustadının kəm baxanın gözünə ağ damar". Bəs şagirdinə xor baxan müəllimlər necə olacaq? Sınıfın ön sırasını pul qarşılığında satan, hədiyyənin ağırlığı ilə öz müəllimlik şərəfini tərəziyə qoyan müəllimlərə nə edək? Olmadıqlarını dana bil- mək axı. Onlarla necə davranacaq? İnsan dünyaya gələndə əvvəlcə valideynlərini, sonra müəllimini ta-

nıyır. Əvvəl bağçada, sonra mək- təbdə. Valideynin kimsəyə əmanət etmədiyi övladını can rahatlığı ilə müəllimə əmanət etməsi ona olan etibarın, etimadın nümunəsi deyil- mi? Biz Allahı tanımadan müəllimi- mizi tanıyıyıq, Allahı dərk etmədən müəllimlərimizi dərk etmişik. Şans- lı idik, insan kimi, müəllim kimi göz- zəl insanlar işıq tutub yolumuza.

Müəllimlərimin mənim şəxsi keyfiyyətlərimə, bacarığıma, insan- lığıma verdiyi töhfəni ömrümcə unutmam. Hər birinin əllərindən öpür, mənə qatdıqları dəyərlər üçün, zəkama, şəxsiyyətimə, mə- nəviyyətimə yoğurduqları bütün yaxşı keyfiyyətlərim üçün ömrümcə minnətdaram. Bütün həyatım boyu və peşə fəaliyyətim dövründə yaz- dığım hər yazıya başlayanda müəllimlərimi və valideynlərimi düşü- nüb başlamışam. Şükürlər olsun ki, bu günədək altında imzam olan heç bir yazımdan utanmamışam.

Yolumuza işıq salan, ömrünü əridib bizə şam olan bütün müəllimlər, Müəllimlər Gününüz Mübə- rek!

Lalə Mehralı

